

Как да помогнем на детето да се адаптира по-бързо и лесно в детската ясла и градина

Въз основа на проучването и анализа на достъпна по проблема литература се очерта изводът, че адаптацията е действително сложно и многофакторно обусловено явление, което се разглежда и изяснява най-често във физиологичен, биологичен, психолого-педагогически и социален аспект. Адаптацията е тази, която осигурява развитието на личността във всякакви, дори и в крайно неблагоприятни условия. Нещо повече, самото развитие на личността е основна цел на адаптацията. За да бъде разбрана нейната същност и по-конкретно в условията на детската ясла, адаптацията се разглежда в нейната цялост, т.е. като сложен процес, чийто успешен завършек се обуславя от правилната организация на всички дейности, свързани с безболезнено приспособяване на детето към условията на новата за него среда, тъй като този период има важно значение за цялостното му развитие. Заедно с това, анализът на научната литература доказва, че именно периодът на ранното детство е съпроводен от интензивно физическо и психическо развитие на детето. Обстоятелство, което следва да се отчита при всяка една промяна на условията на средата, в която то се поставя, за да се предпази от резки и тежки нарушения в емоционалното му състояние. Разкрита бе и възможността за разширяване на спектъра на традиционно приети форми на адаптация с научно обоснованото становище за наличие на изключително тежка адаптация. Нещо повече, установена бе детерминираността на адаптацията от широк кръг от условия и фактори, чието състояние е необходимо да се отчита при планирането, организирането и провеждането на адаптацията в детската ясла.

Когато обаче детето започне да общува по-свободно и ясно заяви, че не иска да ходи на ясла или градина, че не му харесва там, че ще плаче цял ден за мама и тате, откаже да се храни или започне да "отмъщава" след прибирането си вкъщи като върши бели и пакости, които обичайно не би правило, периодът на адаптация се превръща в сериозен проблем. Нужно е много търпение и промяна в подхода, така че детето да престане да се чувства "изоставяно" всеки път, щом премине прага на градината.

Какво можем да направим, за да избегнем този сценарий? Преди всичко да започнем да говорим предварително и с непресторено вълнение с детето за промяната, която предстои, целейки да му внушим, че тя е нещо положително, а не само наложително. Ако сте излезли на детската площадка и дойде време за прибиране, а детето иска да остане и да играе още, кажете му, че щом тръгне на ясла или на градина, ще може да играе с приятелчетата си цял ден както на двора, така и в стаята, където ще разполага с много нови играчки.

Ако пък имате близко дете, което вече ходи на градина, разпитайте го в присъствието на своето дете за това какво прави там, как се казват неговите приятелчета

и учителките му, с какво най обича да си играе и дали му харесва. Дори децата, които се разстройват при оставянето им сутрин, най-често отговарят, че обичат да ходят на градина и ентузиазирани говорят на тази тема.

Друг удачен подход е да започнете да минавате често край яслата или градината, в която смятате да запишете детето си, да му показвате къде играят децата или да отидете в момент, в който те са навън и се забавляват в пясъчника или на пързалката. Шансът да има плачещо дете в групата, което не участва в игрите, е много малък. Можете също така да помолите директора или учителките, в чиято група ще запишете детето, да се запознаят предварително и да позволят на детето ви да поиграе на двора, когато децата от градината не са там.

Идеята на всичко това е детската градина да стане по-малко "непозната" за детето и да се превърне в съзнанието му в естествена и полагаща му се по право алтернатива на детската площадка, която най-често посещавате, така че да бъде намален стреса му от смяната на домашната обстановка.

Добре е също така да се постараете да въведете някакъв ред в ежедневието на детето си и по-точно да "синхронизирате" графика на дейности като хранене, спане и игра с този в градината. Много деца, били те две, три или четиригодишни, заспиват след 22:00 часа вечер и стават когато си поискат сутрин. Ако преди това не сте имали волята да промените навиците му, или по-скоро липсата на такива, с приближаването на деня, в който ще тръгне на ясла или градина, ще трябва да го направите. Можете също така да му купите нова пижамка, раничка или пантофки с любим герой, които да приберете и да обясните, че те са специално за детската градина.

Много важно е самите вие да сте убедени в ползата от посещаването на ясла и детска градина. В случай, че имате вътрешни противоречия или разминаване в позициите си с партньора си, ще ви бъде по-трудно да убедите и детето си, че там ще се чувства добре. Замислете се за онова, което ще му даде този период от живота му - ранно и постепенно социализиране, самостоятелност, привикване към дисциплина, приучаване към ред и навици, ранна предучилищна подготовка по програма, съобразена с възрастта, умственото и емоционалното му развитие.

Притесненията ви, че вашето съкровище ще е само едно от многото деца в групата и няма да получава достатъчно внимание, включително че няма да бъде "пазено" от опасности и злополуки в степената, в която вие бдите над него, не бива да надделяват над равносметката за горните ползи. Децата се удрят често и разболяват и без да посещават детски заведения, като рисковете от битови злополуки дори са по-малки в яслата и градината.

Що се отнася до честите боледувания, произлизащи от контакта с много деца, все още неспособни да спазват достатъчно добра лична хигиена, те действително са проблем, но такъв може да възникне и при деца със занижен имунитет, които не ходят на ясла или градина. Работете вкъщи върху навиците на вашето собствено дете - добре е то да се отучи колкото се може по-рано от това да слага всичко в устата си, да свикне да измива ръцете си всеки път, щом посещава тоалетна или преди хранене, да слага ръчичка пред устата си, когато киха или кашля, да се храни само със собствените си прибори и т.н.

Някои педагози съветват родителите известно време да взимат децата си в различни часове, така че у тях да се развие чувството, че мама или тате може да дойде всеки момент, изпълвайки ги с трепет и въодушевление. Колкото се може по-ранното взимане, скоро след ставане от следобеден съд, също е препоръчително, поне в началото, и обратното - оставането му само, само с възрастен, след като всички други деца са били взети, може да го разстрои силно и дълго време да му дава чувство на несигурност.

Поначало намирането на добър диалог с директора, учителите и всички останали служители в детското заведение и изграждането на взаимно доверие са изключително важни за спокойствието на всички страни - спокойствие, което ще предадете и на детето си. Вълнувайте се с и заради него - разпитвайте го за заниманията му, за имената на другите деца, за това кои песнички учат в групата и посещавайте колкото се може повече от откритите моменти и тържества, които се организират в детското заведение. Нека детето почувства, че яслата или детската градина е неразривна част от неговия свят, в който влизат и дома, семейството, близките и приятелите му, а не нещо отделно.

Каквито и съмнения да имате по отношение на посещението на ясла или детска градина, мисълта, че детето ви започва да става самостоятелно, научава ежедневно много нови неща и расте сред себеподобните си, учейки се да общува и да си сътрудничи с тях, би трябвало да ви вдъхнови и окуражи да преодолеете трудните моменти. Успеете ли, а това неминуемо ще се случи на по-ранен или по-късен етап, ще имате всички основания да вярвате, че имате правилен подход и ще съумеете да се справите не по-зле със следващото предизвикателство, което ви предстои в отглеждането и възпитанието на вашето дете.

Ако плаче дълго време, постарайте се да разберете какви занимания и играчки му харесват - интересна книжка, ярка играчка, игри с приятелчета. След това всяка сутрин, докато го приготвяте за яслата, му говорете какви интересни занимания и хубави играчки го очакват там. Говорете му, дори когато то още не може да приказва, за да ви отговори.

Какво да направите ако се окаже, че детето е плакало през целия ден? Можете да му предложите да вземе със себе си играчката, която му е любима. Друга интересна идея

е, да му дадете един ключ/който е ненужен/ и да му обясните, че това е единственият ключ от дома ви и без него мама и татко не могат да се приберат. Така детето ще бъде сигурно, че ще го вземете следобед от яслата, а няма да го "забравите" и ще почувства любовта ви.

Важно е, когато водите детето на ясла да бъдете спокойни и уверени. В противен случай то ще долови безспокойството ви и ще се разстрои още повече. Не позволявайте сълзите и молбите му да надделеят и вие да го приберете у дома, за да не ходи на градина.

Знаейки, че раздялата сутрин е трудна и за двама ви - създайте си някакъв "ритуал" за сбогуване - въздушна целувка, прегръдка или нещо друго.

Когато го взимате от яслата /градината/ дори да сте уморени или изнервени - постарайте се да не го показвате. Нека детето да почувства, че сте очаквали този момент и се радвате ! Погалете го, целунете го. Бъдете внимателни, похвалете го. Отидете в парка - дори да нямате достатъчно време или да сте уморени.

Всичко това ще помогне на детето да разбере, че родителите му го обичат и че с нетърпение са очаквали прибирането му от яслата/градината/. Това ще помогне на детето да се адаптира по-бързо и да не преживява толкова тежко раздялата си с вас всяка сутрин.